

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

JERZY BAŃKA

WICEPREZES

Warszawa, dnia 22 września 2015 r.

Pan

Kazimierz Kleina

Przewodniczący

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych

Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z zaplanowanym na dzień 23 września 2015 r. posiedzeniem Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, którego przedmiotem ma być m.in. rozpatrzenie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 1064, dalej jako: „Ustawa”) w załączeniu przekazuję na ręce Pana Przewodniczącego propozycje poprawek do Ustawy wraz z ich uzasadnieniem, z prośbą o rozważenie możliwości ich uwzględnienia w toku prac w Senacie.

Problematyka rachunków nieaktywnych, w tym w szczególności rachunków bankowych zmarłych posiadaczy jest niezwykle ważnym społecznie zagadnieniem. W jego ramach, w ocenie sektora bankowego kluczową kwestią jest udostępnienie osobom uprawnionym łatwego dostępu do informacji o rachunkach bankowych zmarłych posiadaczy. ZBP od kilku lat (prace zapoczątkowane w Ministerstwie Sprawiedliwości i aktualnie prowadzone w Ministerstwie Finansów - GIIF), popiera ideę stworzenia narzędzia (przy wykorzystaniu funkcjonujących już rozwiązań), które służyłoby osobom uprawnionym do uzyskiwania kompleksowej informacji na temat rachunków bankowych spadkodawcy.

Przedstawiane propozycje poprawek do Ustawy mają na celu usunięcie wątpliwości, które po analizie proponowanych przepisów mogą powodować problemy w praktyce ich stosowania. W szczególności należy mieć tutaj na względzie zasadność zabezpieczenia klientów przed ryzykiem powstania salda ujemnego na rachunkach nieaktywnych w okresie do czasu rozwiązania umowy rachunku bankowego. W projektowanym art. 59a ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego przewiduje się termin 10 letni po upływie, którego nieaktywny rachunek ma ulegać rozwiązaniu.

W okresie wskazanych 10 lat prowadzenia rachunku bankowego może wystąpić problem (w szczególności w przypadku relatywnie niskiego stanu środków na rachunku bankowym),

powstania salda ujemnego na nieaktywnym rachunku (np. w wyniku pobierania opłat za prowadzenie rachunku zgodnie z umową). By uniknąć narażania klienta na problem powstania ujemnego salda na rachunku nieaktywnym proponuję dokonać doprecyzowania.

Co warto podkreślić, propozycje poprawek mają charakter punktowy, nie naruszający istoty i logiki Ustawy. Ponadto, jak podany powyżej przykład zabezpieczenia klienta przed powstawaniem salda ujemnego na rachunku nieaktywnym, mają one na celu poprawę relacji z klientem, poprzez usunięcie wątpliwości praktycznego stosowania procedowanych zmian.

Wyrażam nadzieję, że załączone do niniejszego pisma propozycje poprawek oraz ich uzasadnienie spotka się z uwagą i poparciem Pana Przewodniczącego.

Z wyrazami szacunku
Jerzy Bańka

Załącznik:

Propozycje poprawek do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1064) wraz z uzasadnieniem.

Warszawa, dn. 22 września 2015 r.

Poprawka do ustawy z dnia 11 września o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1064, „Ustawa”).

W art. 1 pkt 3) Ustawy, ust. 1 art. 59a otrzymuje brzmienie:

„1. Z zastrzeżeniem art. 730 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. 2014 r., poz. 121 ze zm.), umowa rachunku bankowego, którego posiadaczem jest osoba fizyczna, niezawarta w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, ulega rozwiązaniu z:

1) dniem śmierci posiadacza rachunku albo

*2) upływem 10 lat, z zastrzeżeniem zdania drugiego, od dnia wydania przez posiadacza rachunku ostatecznej dyspozycji dotyczącej tego rachunku, a w przypadku gdy umowa przewiduje prowadzenie więcej niż jednego rachunku - tych rachunków, chyba że umowa rachunku oszczędnościowego lub terminowej lokaty oszczędnościowej była zawarta na czas oznaczony dłuższy niż 10 lat. **Jeśli umowa rachunku bankowego nie stanowi inaczej, ulega ona rozwiązaniu z upływem roku od dnia wydania przez posiadacza rachunku ostatecznej dyspozycji dotyczącej tego rachunku, a w przypadku gdy umowa przewiduje prowadzenie więcej niż jednego rachunku - tych rachunków, w przypadku, gdy stan środków pieniężnych na tym rachunku bądź tych rachunkach nie przekracza kwoty minimalnej określonej w tej umowie.**”.*

Uzasadnienie

- 1) Proponowana poprawka ma na celu usunięcie wątpliwości relacji art. 59a ust. 1 do art. 730 Kodeksu cywilnego. Przepis art. 730 KC przewiduje uprawnienie do wypowiedzenia umowy rachunku bankowego przez każdą ze stron, z tym, że przez bank tylko z ważnych powodów.
- 2) W art. 59a ust. 1 pkt 2 przewiduje się termin 10 letni, z upływem którego w przypadku braku aktywności posiadacza, następuje rozwiązanie umowy rachunku bankowego (w stosunku do okresu 2 letniego wskazanego w art. 60 Prawa bankowego, o ile umowa nie stanowi inaczej, a stan środków pieniężnych na tym rachunku nie przekracza kwoty minimalnej określonej w tej umowie). Wydłużenie okresu do 10 lat będzie niewątpliwie powodować problemy w przypadku relatywnie niskiego stanu środków na rachunku bankowym. W przeciągu bowiem tak długiego okresu czasu może dojść do powstania salda ujemnego na rachunku. Dlatego też, koniecznym jest dodanie w projektowanym art. 59a, na wzór obowiązującego art. 60 Prawa bankowego (z jednoczesnym oznaczeniem terminu 1 roku), zastrzeżenia dotyczącego kwoty minimalnej środków pieniężnych, która byłaby określona w umowie. Jest to niezbędne do uchronienia klientów przed opisanym powyżej zjawiskiem powstania salda ujemnego na rachunku nieaktywnym.

Warszawa, dn. 22 września 2015 r.

Poprawka do ustawy z dnia 11 września o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1064, „Ustawa”).

W art. 1 po pkt 3) Ustawy dodaje się pkt 3a) w brzmieniu:

„3a) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli umowa rachunku bankowego, z zastrzeżeniem art. 59a ust. 1 pkt 2, nie stanowi inaczej, ulega ona rozwiązaniu, gdy w ciągu dwóch lat nie dokonano na rachunku żadnych obrotów, poza dopisywaniem odsetek, a stan środków pieniężnych na tym rachunku nie przekracza kwoty minimalnej określonej w tej umowie.

Uzasadnienie

- 1) Poprawka ma na celu wyjaśnienie relacji między art. 60 Prawa bankowego, a dodawanym art. 59a ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego tj.: czy art. 59a ust. 1 pkt 2 w zamierzeniu Projektodawców ma stanowić *lex specialis* do art. 60.
- 2) Poprawka oddaje intencje Projektodawców (s. 4 uzasadnienia do projektu w druku sejmowym nr 3434): *„Dodawany art. 59a ust. 1 przewiduje odrębne przesłanki rozwiązania umowy rachunku bankowego, od tej wskazanej w art. 60 ustawy – Prawo bankowe i dotyczy wyłącznie umów, których posiadaczem jest osoba fizyczna, niezawartych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.”*.

Warszawa, dn. 22 września 2015 r.

Poprawka do ustawy z dnia 11 września o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1064, „Ustawa”).

Art. 9 Ustawy otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Ustawa wchodzi w życie ~~z dniem 1 stycznia 2016 r.~~ **po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 3 ustawy, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.”**

Uzasadnienie

Poprawka polega na ustaleniu późniejszego terminu wejścia w życie ustawy, w celu zapewnienia czasu niezbędnego na wykonanie prac informatycznych mających na celu połączenie z Centralną informacją wszystkich podmiotów, które będą miały obowiązek udzielać informacji o rachunkach bankowych posiadacza rachunku i imiennych rachunkach członka kasy, będącego spadkodawcą. W chwili obecnej uczestnikami Systemu Ognivo, prowadzonego przez izbę rozliczeniową, o której mowa w art. 67 Prawa bankowego, a która to zgodnie z ustawą będzie mogła prowadzić Centralną informację, nie są spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, zasadnym jest wydłużenie okresu vacatio legis.

Jeszcze w druku sejmowym nr 3804 (Sprawozdanie sejmowej Komisji Finansów Publicznych z dnia 4 sierpnia 2015 r.) w art. 11 projektu ustawy przewidywano termin jej wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. Także w opinii Biura Legislacyjnego Senatu do druku 1064 podnoszona jest kwestia konieczności zapewnienia odpowiedniości vacatio legis.

Uchwalenie ustawy będzie powodować konieczność podjęcia po stronie banków, ale również spółdzielczych kas oszczędnościowo - kredytowych, prac nad dostosowaniem się do wymogów stawianych ustawą, jak chociażby zmianę wzorców umów, przeprowadzenie prac wdrożeniowych centralnej informacji o rachunkach bankowych. Deklarowana operacyjna gotowość systemu opracowanego w ramach samoregulacji przez sektor bankowy, wymagać będzie dostosowania ściśle pod kątem regulacji przewidzianych ustawą. Dlatego też wydłużenie *vacatio legis* jest uzasadnione, przy jednoczesnym wskazaniu, że proponowany termin 6 miesięcy nie jest nadmierny i nie ma w żadnej mierze na celu spowolnienia prac wdrażających ustawę.

Uzasadnieniem dla wcześniejszego wejścia w życie przepisów zmieniających ustawę o ewidencji ludności (art. 3 ustawy) jest interes publiczny, w jak najwcześniejszym uzyskaniu przez banki i SKOKi informacji o zgonie posiadacza rachunku, zarówno celem ochrony środków zgromadzonych na rachunku jak i dostosowania wewnętrznych systemów i procedur do obowiązków nakładanych przepisami ustawy, co wymaga przeprowadzenia zmian informatycznych i testów udostępniania danych w tym zakresie za pomocą urządzeń teletransmisji danych.